

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
ZENIČKO-DOBOJSKI KANTON
KANTONALNI SUD U ZENICI
Broj: 04 0 U 014596 23 U
Zenica, 05.06.2023. godine

Kantonalni sud u Zenici po sudiji Ahmetović Hilmi uz sudjelovanje zapisničarke Mandžuka Jasmine u upravnom sporu tužitelja P. R. sin A. iz Z., ulica ..., protiv rješenja tuženog organa Federalnog zavoda za penzijsko i invalidsko osiguranje Mostar broj: ...matični broj: ..., u predmetu ponovnog utvrđivanja visine srazmjerne izuzetne prijevremene starosne penzije, odlučujući o tužbi od 24.04.2023. godine, donio je dana 05.06.2023. godine slijedeću

PRESUDU

TUŽBA SE UVAŽAVA, osporeni akt tuženog organa Federalnog zavoda za penzijsko i invalidsko osiguranje Mostar broj: ..., SE PONIŠTAVA i predmet vraća tuženom organu na ponovni postupak po žalbi tužitelja od 19.09.2022. godine podnesenoj protiv rješenja Federalnog zavoda za penzijsko i invalidsko osiguranje Mostar – Kantonalna administrativna služba Zenica broj:

Obrazloženje

Tužitelj P. R. sin A. iz Z. podnio je dana 24.04.2023. godine Kantonalnom sudu Zenica tužbu kojom pokreće upravni spor protiv rješenja tuženog organa Federalnog zavoda za penzijsko i invalidsko osiguranje Mostar broj:... kojim je odbijena žalba tužitelja od 19.09.2022. godine podnesena protiv rješenja Federalnog zavoda za penzijsko i invalidsko osiguranje Mostar – Kantonalna administrativna služba Zenica broj: ... kojim je odbijen zahtjev tužitelja od 13.07.2022. godine za ponovni obračun visine srazmjerne izuzetne prijevremene starosne penzije.

U svojoj tužbi tužitelj ističe da rješenje tuženog organa pobija iz razloga propisanog članom 12. stav 1. tačka 1), 2) 4) i 5) Zakona o upravnim sporovima z razloga što tužitelj smatra da je tuženi organ povrijedio odredbe člana 4., 5. i 122. Zakona o upravnom postupku kao i odredbe člana 1., 2. i 3. Zakona o izmjenama Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju (Službene novine FBiH, broj: 90/21) te odredbe člana 44. stav 5. i 144. i 145. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju.

Nadalje tužitelj navodi da se prvostepenom organu obratio sa zahtjevom za ponovno utvrđivanje visine penzije odnosno sa zahtjevom za korekciju visine penzije koja je tužitelju priznata rješenjima prvostepenog organa od 22.02.2019. godine odnosno 31.10.2019. godine odnosno počev od 27.09.2018. godine u visini od 224,31 KM, te da je tužitelj na dan 15.04.2022. godine napunio 65 godina života a da je prilikom svog penzionisanja imao ukupan staž od 40 godina 2 mjeseca i 26 dana od čega R Hrvatskog 17 godina i 8 mjeseci a u BiH 22 godine 6 mjeseci i 26 dana u koji staž je tužitelju priznat i poseban staž u dvostrukom trajanju za vrijeme provedeno u oružanim snagama BiH u iznosu od 4 godine 4 mjeseca i 22 dana te da je već na dan podnošenja zahtjeva tužitelj imao pravo na punu starosnu penziju u skladu sa članom 40. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju jer je imao punih 40 godina staža osiguranja sa nepune 62 godine života.

Tužitelj smatra da je tuženi organ pogrešno primijenio materijalno prava primjenom člana 117. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju te da je ovakvim rješenjima tužitelj oštećen jer je ostvario pravo na punu starosnu penziju momentom podnošenja zahtjeva 08.07.2022. godine te da se konkretna odredba ne odnosi na tužitelja, te da je u žalbi ukazivao da je zahtjev podnio zbog izmjena člana 44., 144. i 145. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju, te da je ovako tužitelj diskriminisan u odnosu na druge pripadnike oružanih snaga BiH, i da tuženi organ pogrešno zaključuje na strani 2. svog rješenja da Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju nema retroaktivno djelovanje jer je tužitelj korisnik penzije od 27.09.2018. godine.

Također tužitelj ukazuje da je svojim zahtjevom tražio isključivo korekciju visine penzije počev od dana stupanja na snagu Zakona odnosno od 18.11.2022. godine a ne od dana kada je tužitelj stekao pravo na starosnu penziju tužitelj ima već utvrđeno pravo na penziju shodno članu 40. Zakona jer je u momentu penzionisanja imao punih 40 godina staža osiguranja i nepune 62 godine života, odnosno tužitelj je ostvario pravo na penziju što je nesporno jer je u staž priznat i poseban staž u proveden u oružanim snagama BiH, te da je zbog svega tuženi organ pogrešno odlučio svojim rješenjem koje tužitelj smatra nezakonitim te da je takvo rješenje diskriminacijske prirode i doneseno na štetu osiguranika koji su pravo na penziju stekli ranije a upravni organ nije postupio po službenoj dužnosti jer je trebao uskladiti visinu penziju tužitelja sa odredbama člana 1., 2. i 3. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju zbog čega je došlo do grubog kršenja članova 4., 5. i 122. Zakona o upravnom postupku, te tužitelj također ukazuje na činjenicu da tuženi organ nije razmotrio sve navode iz žalbe što je suprotno pravilima postupka, te da je pored povreda procesnog i materijalnog prava povrijeđeno i pravo tužitelja na imovinu i pravo na nediskriminaciju zagarantovano Ustavom BiH te se poziva i na presudu Ustavnog suda FBIH od 12.11.2019. godine.

Zbog svega naprijed navedenog tužitelj predlaže Kantonalnom sudu Zenica da donese presudu kojom će njegovu tužbu uvažiti, poništiti rješenje tuženog organa, kao i prvostepeno rješenje a sve u skladu sa odredbom člana 36. Zakona o upravnim sporovima.

Dopisom broj: ... tuženi organ je dao odgovor na tužbu u kojoj navodi da osporenim rješenjem nije povrijeđen zakon niti lični interes tužitelja zasnovan na zakonu, radi čega ostaje kod rješenja u cijelosti i predlaže da se tužba odbije.

Uz odgovor na tužbu tuženi organ je ovome sudu dostavio sve spise koji se odnose na ovaj predmet radi odlučivanja po tužbi od 24.04.2023. godine.

Ocjenjujući pravilnost i zakonitost osporenog akta tuženog organa u granicama zahtjeva iz tužbe sukladno odredbama člana 34. stav 1. Zakona o upravnim sporovima, sud nalazi da je tuženi organ u postupku odlučivanja po žalbi tužitelja od 19.09.2022. godine podnesenoj protiv prvostepenog rješenja od 29.08.2022. godine donio nepravilno i nezakonito rješenje na štetu tužitelja, a suprotno odredbi člana 242. stav 2. Zakona o upravnom postupku, pri čemu sud nalazi da je tuženi organ propustio da u obrazloženju svog rješenja ponudi valjane razloga o svim navodima tužitelja iz njegove tužbe a koja obaveza drugostepenog organa proizilazi iz citirane zakonske odredbe.

Odlučujući o tužbi od 24.04.2023. godine sud nalazi da je ista osnovana, radi čega je i odlučeno kao u izreci ove presude sukladno odredbi člana 36. stav 2. u vezi sa članom 28. stav 4. Zakona o upravnim sporovima.

Prema stanju spisa dostavljenih ovome sudu proizilazi da je predmet ovog upravnog postupka zahtjev tužitelja od 08.07.2022. godine za ponovno utvrđivanje visine penzije u kojem zahtjevu je tužitelj ukazao na prvostepeno rješenje kojim je ostvario pravo na izuzetnu prijevremenu starosnu penziju, te na činjenicu da je u međuvremenu napunio 65 godina života, te posebno ukazuje na stupanje na snagu odredaba Zakona o izmjenama Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju objavljenih u Službenim novinama FBiH, broj: 90/21, te ukazuje da je u vrijeme podnošenja zahtjeva za priznavanje prava na penziju ostvario pravo na punu starosnu penziju u skladu sa članom 40. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju jer je imao punih 40 godina staža i nepune 62 godine života, zatim ukazuje i na član 3. citiranog Zakona te smatra da je prvobitna utvrđena visina penzije niska jer je već po tom zahtjevu ostvario pravo na punu starosnu penziju u smislu člana 40., 78., i 79. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju, te ovim zahtjevom potražuje primjenu odredaba Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju i isplatu razlike penzije nakon njenog ponovnog utvrđivanja i to od 18.11.2021. godine.

Postupajući po navedenom zahtjevu prvostepeni organ je svojim rješenjem od 29.08.2022. godine isti zahtjev odbio ukazujući na odredbe člana 96. i 117. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju.

Nezadovoljan ovakvim rješenjem tužitelj je protiv istoga dana 19.09.2022. godine uložio žalbu u kojoj je ukazao na identične činjenice kao i u svom zahtjevu za ponovno utvrđivanje visine penzije odnosno u žalbi ukazuje da je svoj zahtjev podnio samo zbog ponovnog utvrđivanja penzije odnosno da se izvrši korekcija visine penzije jer je u međuvremenu došlo do izmjena odredaba člana 44., 144. i 145. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju, te ukazuje na činjenice vezane za godine života i ostvareni staž osiguranja te na penziju koju je ostvario ranijim prvostepenim rješenjem od 31.10.2019. godine te na činjenicu da bi primjenom odredaba člana 1. Zakona o izmjenama Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju njegova penzija bila znatno veća, te da je u međuvremenu navršio 65 godina života i da je prvostepeno rješenje suprotno članovima 4., 5., 15., 121., 122., 205. i 206. Zakona o upravnom postupku te odredbama člana 40., 43., 44., 144. i 145. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju (Službene novine FBiH broj: 13/18 i 90/21), te ponovno ukazuje da je predmet njegovog zahtjeva korekcija visine u pogledu obračuna ličnih bodova a s obzirom na izmjenu člana 144. citiranog Zakona, te da je prvostepeni organ svojim rješenjem povrijedio sve navedene zakonske odredbe.

Postupajući po navedenoj žalbi tuženi organ je svojim rješenjem, koje se tužbom osporava, žalbu tužitelja odbio nalazeći da ista nije osnovana, te je u obrazloženju svog rješenja ukazao na činjenično stanje koje je utvrdio prvostepeni organ, te na odredbu člana 1. Zakona o izmjenama Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju te ukazuje na zaključak da ukoliko se pravo na penziju priznaje počev od 18.11.2021. godine da lični bodovi iznose 1 bod za priznatu punu godinu ostvarenog staža, za svaki mjesec 0,083332 boda a za svaki dan 0,002777 boda dok ukoliko se pravo na penziju priznaje zaključno sa 17.11.2021. godine da lični bodovi za svaku godinu posebnog staža iznose 0,5 bodov za priznatu punu godinu ostvarenog posebnog staža, za svaki mjesec 0,041666 za svaki dan 0,001388, te ukazuje na član 117. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju i da njegove izmjene iz novembra mjeseca 2021. godine nemaju retroaktivno djelovanje na već ostvarena prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja te da tužitelj u žalbi nije dostavio.

Prema ocjeni ovoga suda ovakvo rješenje tuženog organa je nepravilno i nezakonito te doneseno na štetu tužitelja suprotno odredbi člana 242. stav 2. Zakona o upravnom postupku, pri čemu je sud imao u vidu činjenicu da je i tužitelj u svojoj tužbi upravo ukazao na činjenicu

da tuženi organ u obrazloženju svog rješenja nije dao valjane razloge o svim navodima tužitelja iz njegove žalbe.

Odredbom člana 242. stav 2. Zakona o upravnom postupku propisano je da se u obrazloženju drugostepenog rješenja se moraju ocijeniti svi navodi žalbe.

Dakle, imajući u vidu citiranu zakonsku odredbu iz iste jasno proizilazi obaveza drugostepenog organa da u obrazloženju svog rješenja mora dati odgovor na sve navode iz žalbe, prema kojoj zakonskoj odredbi tuženi organ očigledno nije postupio jer u obrazloženju svog rješenja nije dao sve valjane razloge o navodima tužitelja iz njegove žalbe, pri tome sud posebno ukazuje na izmjene člana 44., 144. i 145. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju, a na koje činjenice tužitelj prvenstveno ukazuje u svojoj žalbi, zatim sud ukazuje na činjenicu da tuženi organ nije dao odgovor na navode koji se odnose na činjenicu da tužitelj u svojoj žalbi ne ističe da se radi o potpuno novom zahtjevu nego samo o korekcije već utvrđenog iznosa srazmjerne izuzetne prijevremene starosne penzije koju je tužitelj ostvario po rješenju od 31.10.2019. godine doneseno od strane prvostepenog organa, tuženi organ nije dao niti odgovor na povrede člana 4., 5., 15., 121., 122., 205. i 206. Zakona o upravnom postupku, odnosno nije dao odgovor na navod žalitelja da on ima pravo na korekciju priznatog iznosa visine srazmjerne izuzetne prijevremen starosne penzije od 18.11.2019. godine, kako je to decidno naveo u svom zahtjevu jer je na strani 2. svog zahtjeva ukazivao da traži utvrđivanje ponovnog iznosa visine penzije od navedenog datum, te da je isto ponovio i u svojoj žalbi, dakle tuženi organ nije dao odgovor na ovaj navodi da li tužitelj ima pravo na korekciju iznosa penzije počev od 18.11.2019. godine odnosno da li se izmjene Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju mogu primijeniti na tužitelja počev od dana stupa na snagu izmjena navedenog Zakona odnosno od 18.11.2019. godine jer navedene odredbe Zakona u tom pogledu ne propisuju da li osiguranici odnosno penzioneri koji su stekli pravo na penziju imaju pravo na korekciju iznosa penzije obzirom na izmjene Zakona, te zbog svega naprijed navedenog sud nalazi da je tuženi organ postupio suprotno odredbi člana 242. stav 2. Zakona o upravnom postupku, iz kojih razloga se rješenje tuženog organa pokazuje kao nepravilno i nezakonito te doneseno na štetu tužitelja.

Imajući u vidu činjenicu da tužitelj u svojoj tužbi pravilno sudu ukazuje na postupanje tuženog organa suprotno odredbi člana 242. stav 2. Zakona o upravnom postupku, to sud nalazi da je predmetna tužba osnovana, radi čega je i odlučeno kao u izreci ove presude sukladno odredbi člana 36. stav 2. u vezi sa članom 28. stav 4. Zakona o upravnim sporovima.

U ponovljenom postupku tuženi organ je dužan voditi računa o odredbi člana 57. Zakona o upravnim sporovima te o svim navodima tužitelja iz njegove žalbe, a posebno o odredbi člana 242. stav 2. Zakona o upravnom postupku, te cijeneći sve navode tužitelja iz njegove žalbe donijeti pravilno i na zakonu zasnovano rješenje u kojem će ponuditi jasan odgovor da li tužitelj s obzirom na izmjene Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju kao lice koje je ranijim rješenjem steklo pravo na srazmjerni dio izuzetne povoljnije starosne penzije ima pravo na korekciju iznosa penzije počev od 18.11.2019. godine, ili takvo pravo tužitelju ne pripada.

Zapisničarka

Sudija

Mandžuka Jasmina

Ahmetović Hilmo

PRAVNA POUKA: Protiv ove presude žalba nije dozvoljena.